

MØTEPROTOKOLL

Bispemøtet

Dato: 14.10.2019 kl. 12:00
Sted: Oslo
Arkivsak: 18/00391

Tilstede:

Helga Haugland Byfuglien, <i>preses</i>	Nidaros
Solveig Fiske	Hamar
Ingeborg Midttømme	Møre
Halvor Nordhaug	Bjergvin
Atle Sommerfeldt, <i>visepreses</i>	Borg
Stein Reinertsen	Agder og Telemark
Olav Øygard	Nord-Hålogaland
Ann-Helen F. Jusnes	Sør-Hålogaland
Herborg Finnset	Nidaros
Kari Veiteberg	Oslo
Jan Otto Myrseth	Tunsberg
Anne Lise Ådnøy	Stavanger

Fra sekretariatet:

Christofer Solbakken	generalsekretær
Helge Nylenna	rådgiver
Marita Solberg Bjerke	rådgiver

Andre:

Tor B. Jørgensen
Domprostene
Ingeborg Dybvig
Jan Rune Fagermoen
Aleksander G. Gullaksen
Elise O. Søvik
Hildegunn S. Opstad

Emeriterte biskoper var invitert til lunsj en av dagene.

Godkjenning av innkalling og saksliste**Saker til behandling**

34/19	Orienteringssaker oktober 2019	3
35/19	Nominasjon til stilling som preses for Bispemøtet	3
36/19	Tekster om dåp	4
37/19	Nye gudstjenestebøker	4
38/19	Veien til prestedtjeneste - standardisering av program for ordinasjonssamlingene	5
39/19	Taushetsplikt, avvergeplikt og meldeplikt	5
40/19	Konfirmasjonstidens gudstjenester	6
41/19	Konfirmasjonens grunnlag og teologi	9
42/19	EVU - plan og prosess 2020	9
43/19	ABV - endringer i regelverk	10
44/19	Delegasjon til prost og stiftsdirektør	11
45/19	Prestetjeneste i offentlige institusjoner	11
46/19	Høringssak - Nye regler for Mellomkirkelig råd	12
47/19	Tro, håp og forfølgelse	12

22.10.2019

Christofer Solbakken
Møtesekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

33/19 Innkallingsbrev Bispemøtet 14. – 18. oktober 2019

Innkallingen ble sendt ut 26.september 2019.

Vedtak

Innkalling og sakliste ble godkjent.

Saker til behandling

34/19 Orienteringssaker oktober 2019

1. Prosjektet «Tro, håp, forfølgelse»
2. Møte med Domprostene
3. Rekrutteringsprosjektet
4. Kystpilegrimsarbeidet
5. Fra arbeidet i Teologisk nemnd
6. Fra utvalg for gjennomgang av kirkefag
7. Vilkår for vigsel til diakon i organisasjoner
8. Betaling for vigsel og gravferd utenfor tjenestedistriktet
9. Møte i RSA for TF, UiO
10. Seminar om endringer i nattverdpraksis – KIFO og BM
11. Kulturarvsgruppen
12. Kompetanseutvikling og ledelse i kirken
13. European Council for Religious Leaders and Religions for Peace
14. Kommende møte med PF-stud

Vedtak

Sakene ble tatt til orientering.

[Lagre]

35/19 Nominasjon til stilling som preses for Bispemøtet

Biskop Helga H. Byfuglien har sagt opp sin stilling, og vil fratre stillingen som preses i Bispemøtet og biskop i Nidaros domprosti i februar 2020. Kirkerådet har bedt Bispemøtet om å nominere hennes etterfølger innen 18. oktober 2019. Ny preses vil etter planen bli tilsatt i Kirkerådets møte 30.-31. januar 2020.

Nominasjonssaken har vært forberedt av arbeidsutvalget, slik det ble bestemt i den forberedende behandlingen i bispemøtet i september (sak BM 30/19).

Arbeidsutvalget behandlet en sak om forberedelse til nominasjon av ny preses i møte 25.september. I forkant av dette hadde preses og visepreses hatt samtaler med samtlige biskoper vedrørende mulige kandidater.

Saken legges frem muntlig i møtet.

Vedtak

Bispemøtet har nominert Olav Fykse Tveit, generalsekretær i Kirkenes Verdensråd, som ny preses i Bispemøtet.

Det er et samlet kollegium som står bak nominasjonen.

[Lagre]

36/19 Tekster om dåp

Det vises til tidligere behandling. Utkast til tekster som ble behandlet på bispemøtet 9. september 2019 er videre bearbeidet, og sendt på høring til biskopene. Etter innkommet respons ble tekstene ytterligere bearbeidet i forkant av arbeidsutvalgets møte 25. september.

Det er tenkt at den lange teksten skal presenteres i skriftlig form på trosopplæringskonferansen 6. november.

Det er videre tenkt at den korte teksten skal leses opp i gudstjenesten første søndag i advent. Det kan være grunner til å gjennomtenke valg av dag på nytt. Denne søndagen er mange steder fylt av andre arrangementer, bla «Lys våken». Spørsmålet blir om dåpen og et brev om dåpen vil passe godt inn denne dagen. Det vil derimot passe godt med fokus på dåpen 12. januar, 2. søndag i åpenbaringstiden, hvor teksten er Jesu dåp (Matt 3, 13-17).

Vedtak

Et utkast til tekst om dåp ble lagt frem og drøftet, og fastsatt med de endringer som fremkom i møtet. En lengre tekst blir forberedt til bispemøtet i februar 2020.

[Lagre]

37/19 Nye gudstjenestebøker

Bispemøtet behandlet nye gudstjenestebøker på møtet i september 2019 (BM 31/19). I den saksbehandlingen var det navn på bøkene, samt innledningskapitlene til gudstjenesteboken til bruk i gudstjenesten som ble behandlet. Det ble i saken kunngjort at Bispemøtet på sitt møte i oktober ville få en sak knyttet til den tredje boken som planlegges utgitt sammen med *Gudstjenestebok* og *Liturgisk musikk*.

Den tredje planlagte boken, *Gudstjeneste med veiledning*, er tenkt som en enklere variant av gudstjenesteboken, hvor alle liturgiene står, men uten noter. Den er derimot tenkt å inneholde veiledninger til gudstjenesten. Veiledningene vil være justerte veiledninger av de som ble gitt i 2011. Den er tenkt brukt til gudstjenesteutvalg, menighetsråd og som oppslagsbok for alle som arbeidet med gudstjenesten.

Det meste av innholdet i boken er allerede vedtatte tekster, herunder både Ordning for hovedgudstjenesten og annet relevant regelverk. Formålet med denne saken er derfor å gå igjennom innledningskapittel og tre veiledningskapitler som er tenkt brukt i boken.

Alle de tre bøkene, *Gudstjenestebok*, *Liturgisk musikk* og *Gudstjeneste med veiledning*, er tenkt utgitt til samme tid tidlig i 2020.

Vedtak

Bispemøtet har drøftet veiledningskapitlene til den kommende boken *Gudstjeneste med veiledning*.

Bispemøtet ber om at sekretariatet, i samarbeid med Kirkerådets sekretariat, utvikler de foreliggende tekstene på bakgrunn av innspillene som ble gitt i møtet. Bispemøtet ber om å få oppdaterte tekster til gjennomlesing før boken trykkes.

[Lagre]

38/19 Veien til prestedtjeneste - standardisering av program for ordinasjonssamlingene

Styringsgruppa for VTP (STVTP) behandlet på sitt møte i september 2018 en sak der man ville ha en gjennomgang av hele VTP-programmet (STVTP 14/18). Bispemøtet drøftet på sitt møte i oktober samme år organiseringen av VTP (BM 41/18). I vedtaket heter det at «Bispemøtet ser behovet for en større grad av standardisering av samlingene, og ber om at Styringsgruppen for VTP følge opp dette». Bispemøtet vedtok også at samlingene skal ha et omfang på 4 dager, og dette ble tatt til følge i gjennomføringen av samlingene i 2019.

En arbeidsgruppe har foreslått ny innholdsstruktur for O-samlingene.

Vedtak

Bispemøtet fastsetter tema for ordinasjonssamlingene som foreslått, med de endringer som fremkom i møtet.

[Lagre]

39/19 Taushetsplikt, avvergeplikt og meldeplikt

Taushetsplikt, avvergeplikt og meldeplikt har blitt tematisert både på bispemøtet i oktober 2018 (BM 35/18), og som seminar på bispemøtet i februar 2019 (BM 11/19). Bakgrunnen for saken er at Hamar biskop våren 2018 reiste en diskusjon om prester også bør inkluderes i listen over de som har meldeplikt til barnevernet etter Barnevernslovens § 6-4. Samtalen i etterkant har tydeliggjort tre sider ved saken som til dels henger sammen:

- Ulik forståelse av gjeldende regelverk
- Behov for kompetanseheving om taushetsplikt, avvergeplikt og meldeplikt blant kirkelige ansatte

- En vurdering av om prester og andre kirkelige medarbeidere bør inkluderes i listen over de som har meldeplikt til barnevernet etter barnelovens § 6-4.

Diskusjonene på bispemøtene i oktober 2018 og februar 2019 har beredt grunnen for at Bispemøtet nå kan gjøre et vedtak på de to siste av de tre nevnte sidene ved saken.

Saksfremlegget er delt i tre. Den første delen gjør rede for gjeldende regelverk, den andre delen gir noen forslag til hvordan man kan heve kompetansen blant kirkelige ansatte, og den tredje delen drøfter argumenter for og imot å innføre meldeplikt for prester og andre kirkelige medarbeidere.

Det vurderes slik at biskopene bør ta en avgjørelse knyttet til innføring av meldeplikt før et kompetansehevingsarbeid igangsettes, ettersom det vil være viktig at de kirkelige medarbeiderne får opplæring i oppdatert forståelse av lovverket.

Hvorvidt prester og øvrige kirkelige ansatte skal inkluderes i barnevernlovens § 6-4 avgjøres av Stortinget, og saken må fremmes av Regjeringen. Den norske kirke kan anmode om å bli inkludert. Bispemøtet må formodentlig koordinere synspunkter med Kirkerådet.

Vedtak

Bispemøtet har drøftet taushetsplikt, avvergeplikt og meldeplikt.

Bispemøtet vil ta initiativ til et arbeid med å styrke kompetansen på dette området blant prester og andre kirkelige ansatte, med utgangspunkt i de føringer som ble gitt i møtet.

Bispemøtet tar initiativ til et arbeid med sikte på å innføre meldeplikt etter barnevernloven for enkelte yrkesgrupper i Den norske kirke.

[Lagre]

40/19 Konfirmasjonstidens gudstjenester

Kirkemøtet skal i 2020 vedta ny liturgi for konfirmasjonstidens gudstjenester. Forslag til liturgi har vært ute på høring etter først å ha blitt behandlet i Bispemøtet (BM 26/19). Saken har etter høringen blitt behandlet av Kirkerådet (KR 51/19), og er nå oppe til behandling i Bispemøtet for en læremessig uttalelse.

Det er tre gudstjenester som har en særlig funksjon i konfirmasjonstiden:

- Gudstjeneste med presentasjon av menighetens konfirmanter
- Samtalegudstjeneste
- Konfirmasjonsgudstjeneste

Samtalegudstjenesten utvikles i så stor grad lokalt at det ikke er lagt opp til å definere noen bestemte liturgiske ledd særlig for denne gudstjenesten. Alminnelige bestemmelser fastsetter allikevel at denne gudstjenesten skal finne sted (alm.best. 7) og at den skal tilpasses den lokale grunnordningen for hovedgudstjenesten (alm.best 8).

For presentasjonsgudstjenesten er det gitt noen rubrikker om hvor i gudstjenesten presentasjonen av konfirmanter skal skje, samt ett utskrevet forslag til forbønn. Forbønn kan alternativt hentes fra formulerte forbønner i Ordning for hovedgudstjenesten eller formuleres lokalt. For øvrig gjelder de samme regler for denne gudstjenesten som for samtalegudstjenesten.

Konfirmasjonsgudstjenesten er en mer fullt utskrevet gudstjeneste, selv om det også her skal tilpasses den lokale grunnordning. Dette saksfremlegget vil i særlig grad ta for seg bønnespråk og rubrikkene til denne gudstjenesten, men alle sider ved liturgien vil kunne være gjenstand for drøfting.

I tillegg til de tre gudstjenestene i konfirmasjonstiden, foreligger det også forslag til justerte alminnelige bestemmelser for konfirmasjonsliturgien.

Vedtak

Bispemøtet har hatt liturgi for konfirmasjonstidens gudstjenester til behandling, og ønsker å uttale følgende:

Til presentasjonsgudstjenesten ber Bispemøtet om at

- Rubrikk 3 endres til «*Til presentasjonen kan man knytte lystenning eller andre enkle symbolhandlinger*»
- Rubrikk 5 endres til «*Følgende bønn kan brukes som Bønn for konfirmantene, på forbønnens plass.*»
- Bønn for konfirmantene endres til:

L/ML La oss vende oss til Gud i bønn

Kjære Gud, du kjenner og elsker oss alle.

Takk for livet du har gitt oss.

Vi takker deg for konfirmantene.

Vi ber for hver og en av dem, for deres familie, venner og faddere. Velsign konfirmasjonstiden og la oss alle vokse i tro, håp og kjærlighet

Gud, vi ber:

M Menighetssvar

Gud, du har skapt oss og jorden vi bor på. Lær oss å ta vare på ditt skaperverk, skape fred der hatet rår, gi sultne mat og verne mennesker på flukt. Vi ber for vårt land og for stedet vi bor (eller byen/bygda). Styrk våre fellesskap og gi alle et sted å høre til.

Gud, vi ber:

M Menighetssvar

Takk for kirken, der du møter oss med dine gaver og gir oss fremtid og håp. La den være stedet hvor troen og livet finner styrke og kraft.

Gud, vi ber:

M Menighetssvar

L/ML Evt.: Vi ber for... (aktuelle bønneemner i lokalt- nasjonalt eller globalt perspektiv)

L/ML Gud vi ber

Menighetssvar

Til konfirmasjonsgudstjeneste ber Bispemøtet om at

- samlingsbønn fra 2002 tas inn som alternativ samlingsbønn.

- Lukas 2,41-52 tas tilbake som evangelietekst i første rekke. Denne teksten gir en særlig god inngang til å tematisere ungdoms selvstendighet og tro.
- i rubrikkene til Påminnelse om dåp, strykes setningen «*Her kan liturgen dyppe hånden i vannet, løfte opp og la vannet renne hørbart og synlig ned i fonten*».
- i rubrikkene til forbønn for konfirmantene, strykes setningen «*Også sykdom, sorg og andre bønneemner som angår én eller flere av konfirmantene, kan nevnes når det er avtalt med vedkommende*». Forbønnen kan tilpasses aktuelle lokale forhold i ledd 3 uten at det må spesifikt nevnes i egen rubrikk.
- Forbønn for konfirmantene endres til:

L/ML Kjære Gud, takk for konfirmantene. Du har i dåpen lovet å være med dem alle dager, og møter dem i ditt Ord, i bønnen og nattverden. Styrk dem i tro, håp og kjærlighet, og gi dem å nå det evige mål i ditt rike. Gud, vi ber:

M Menighetssvar

L/ML Takk for denne dagen. Vi ber for konfirmantenes familier og for alle som står konfirmantene nær. Gud, vi ber:

M Menighetssvar

L/ML Evt. vi ber for

L/ML Gud vi ber
Menighetssvar

- alternativ 3, 5, 8, 12 og 15 i forbønn for den enkelte konfirmant strykes.
- alternativ 6 i forbønn for den enkelte konfirmant endres til «*Kjærlighetens Gud, vi ber deg for NN. Styrk henne/ham til et liv i tro, håp og kjærlighet. Velsign og bevar henne/ham, (✠) i Jesu Kristi navn.*»
- ledd 19 endrer navn til *Menighetens takkoffer, eventuelt kunngjøringer og hilsen*. Rubrikkene om hilsen som nå er under IV Sendelse flyttes opp til dette leddet.

For å gi en føring for hva som skal sies under en eventuell hilsen legges følgende tillegg under rubrikkene:

Alternativer for hilsen

A Kjære menighet.

Sammen har vi bedt for konfirmantene. La oss sammen hjelpe dem så de kan leve i den kristne forsakelse og tro, og modnes til tjeneste for Gud og nesten. La oss oppmuntre hverandre til å bruke Guds ord og Herrens nattverd og gå den vei som fører til livet.

Dere konfirmanter vil fortsatt være omsluttet av menighetens forbønn. Gud er trofast og hans kjærlighet uten grenser. Også i tider med likegyldighet, nederlag og tvil vil Gud være dere nær og kalle dere til samfunn med seg. Hold dere nær til ham. Da vil han, som begynte en god gjerning i dere, fullføre den – helt til Jesu Kristi dag.

Eller

B Kristus har kalt oss til å leve i troen på hans oppstandelse og være hans vitner i verden. Bli i hans kjærlighet og i fellesskapet med alle som tror på ham. La oss alltid be for hverandre, og sammen med Kristus gå fremtiden i møte.

Til alminnelige bestemmelser ber Bispemøtet om at

- alminnelige bestemmelser justeres for å ivareta nødvendige presiseringer. En mer omfattende endring av alminnelige bestemmelser vil kunne komme som en konsekvens av Bispemøtets utredning om konfirmasjonens teologi og grunnlag.

Bispemøtet ber derfor det forelagte forslaget justeres slik at punkt 1, 2, 8, 9 og 10 beholdes slik de er forelagt. Punkt 5 og 6 tas ut. Punkt 3 beholdes som den er til og med tredje setning, resten strykes. Punkt 4, første setning, beholdes som den er, resten strykes. Punkt 7 omformuleres til følgende:

Deltakelse i menighetens gudstjenester er en vesentlig del av konfirmasjonstiden. Konfirmantene skal delta på minimum åtte gudstjenester i løpet av konfirmasjonstiden. De særskilte gudstjenestene knyttet til konfirmasjonstiden er gudstjeneste med presentasjon, samtale- gudstjeneste og konfirmasjons- gudstjeneste med forbønn og velsignelse av den enkelte konfirmant. Konfirmantene bør møte ulike former for gudstjeneste, samtidig som gjenkjennelse og lokalt særpreg ivaretas. Valg av salmer i konfirmasjonstiden bør inneholde et utvalg som representerer kirkens felleseie.

[Lagre]

41/19 Konfirmasjonens grunnlag og teologi

Kirkerådet behandlet høringsdokument om ny liturgi for konfirmasjonstidens gudstjenester på sitt møte i mars 2019, KR 26/19. I vedtakets punkt 4 heter det: «*Kirkerådet ber Bispemøtet utrede det teologiske grunnlaget for konfirmasjon i Den norske kirke i dag.*»

Bispemøtet bes nå ta stilling til hvordan man ønsker å utrede det teologiske grunnlaget, og hvordan prosessen skal være videre.

Vedtak

Bispemøtet har hatt en innledende drøfting om det teologiske grunnlaget for konfirmasjon i Den norske kirke. På grunnlag av samtalen forberedes en sak om konfirmasjonen for behandling på et senere bispemøte, med sikte på å utarbeide et ressursdokument og å fastsette flere alminnelige bestemmelser for konfirmasjonstidens gudstjenester.

[Lagre]

42/19 EVU - plan og prosess 2020

Langtidsplan – Kompetanserådet

Kompetanserådet har utarbeidet et forslag til en langtidsplan for EVU-kurs, hvor kjerneemner i praktisk teologi, og andre kurs, blir tilbudt på en regelmessig basis. Biskopene bes nå drøfte om man ønsker en slik plan, og om hvordan man eventuelt ønsker å utvikle denne videre i samarbeid med andre aktører i EVU-arbeidet.

Norm for støtte til deltakelse på EVU-tiltak

I Nasjonal kompetanseutviklingsplan heter det i handlingsmålenes punkt 1 e: *Bispemøtet utarbeider en veiledning om rammer for permisjon, refusjoner og tilrettelegging på basis av gjeldende avtaleverk i staten.* Etter samtaler med bispedømmene på EVU-konferansen og i Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU) legges det nå fram en skisse til en mulig felles norm for støtte til etter- og videreutdanning. Biskopene bes drøfte forslaget som nå foreligger.

Utlysning av kurs våren 2020

Bispemøtet skal vedta hvilke kurs man ønsker å anbefale utlyst med søknadsfrist til biskop 15. februar 2020. Kursene som er fremmet av Kompetanserådet er:

- Pilegrim i historie og samtid (TF)
- Gudstjenestens musikalitet i ord og toner (NMH og MF)
- Skriftemålet som praksis og prisme (MF)
- PKU (MF)
- Prest og teolog i praksis (TF, VID og MF)

Vedtak

Bispemøtet har drøftet etter- og videreutdanning, og ber om at

1. Langtidsplan for kursutlysninger utvikles videre ut i fra de føringer som ble gitt på møtet.
2. Norm for støtte til deltakelse på EVU-tiltak utvikles videre ut i fra de føringer som ble gitt på møtet, med tanke på endelig fastsettelse høsten 2020.
3. Følgende kurs lyses ut med søknadsfrist til biskop 15. februar 2020:
 - Gudstjenestens musikalitet i ord og toner
 - Pilegrim i historie og samtid
 - Prest og teolog i praksis
 - PKU
 - Inkluderende kirke

[Lagre]

43/19 ABV - endringer i regelverk

Fagrådet for ABV har mottatt henvendelser fra flere bispedømmere, samt Diakonforbundet med spørsmål om en avklaring knyttet til Retningslinjer for ABVs punkt 8, som omhandler honorering.

På bakgrunn av disse henvendelse og en drøfting i fagrådet nedsatte fagrådet en arbeidsgruppe som gikk igjennom dette punktet. Gruppen formulerte et forslag til nytt punkt 8 i retningslinjene. Etter videre samtale i fagrådet og dialog med ABV-koordinatorene på samling 11. september 2019, har forslaget blitt bearbeidet og foreligger nå for biskopene for vedtak.

Målet med oppdatert punkt 8 er å tydeliggjøre at normalordningen for veiledere er at dette skal inkluderes i arbeidstiden og oppdatere timeberegningen slik at den stemmer bedre overens med innføring av arbeidstid for prestene. Forslaget endrer også beregningen av honorar for de som mottar dette slik at det kan bli en mer enhetlig praksis i alle bispedømmere.

Vedtak

Bispemøtet har behandlet punkt 8 i Retningslinjer for ABV, og vedtar følgende nytt punkt:

8. Honorar mv

Ved bruk av veileder med tilsetningsforhold i rettssubjektet Den norske kirke, skal veilederoppgaven tilrettelegges som del av ordinær arbeidstid. For ansatte i fellesråd og menighetsråd som har sin veilederoppgave som del av ordinær arbeidstid, skal det å inngås frikjøpsavtale mellom bispedømmekontor og vedkommendes arbeidsgiver. Denne avtalen inngås lokalt.

Veileder regner veiledningsarbeidet, herunder veiledning, obligatorisk veiledning på veiledning og reisetid, ut i fra en 1:1 timeberegning.

For eksterne veiledere, fellesrådsansatte eller ansatte i menighetsråd, hvor veiledningsoppgaven ikke lar seg innpasse som del av ordinær arbeidstid, men må tilrettelegges som et bierverv, honoreres oppgaven med utgangspunkt i statlig salærsats for bl.a. advokater. Veiledning og veiledning på veiledning honoreres med 70 % av salærsatsen. Forberedelse og etterarbeid i tilknytning til veiledningen er inkludert i denne satsen. Reisetid honoreres med halvparten av dette, 35 % av salærsatsen.

Satsene justeres 1.1. hvert år.

[Lagre]

44/19 Delegasjon til prost og stiftsdirektør

Bispemøtet drøftet praksisen med delegasjon til prost og stiftsdirektør på møtet i februar 2019 (BM 14/19). I vedtaket fra møtet het det at Bispemøtet vil utvikle en felles mal for slik delegasjon. Det ble lagt frem et utkast til mal på møtet i mai 2019 (BM 23/19). Dette ble drøftet, og senere tatt opp med proster og stiftsdirektører. Innspillene er tatt med i arbeidet med et nytt utkast klart for endelig vedtak.

Vedtak

Bispemøtet har drøftet gjeldende delegasjonspraksis, samt utkast til mal for delegasjon fra biskop til stiftsdirektør og proster.

Bispemøtet vedtar de forelagte maler, med de endringer som fremkom i møtet.

[Lagre]

45/19 Prestetjeneste i offentlige institusjoner

Over lengre tid har det vært ønske å se på tilsynsordninger for spesialpresttjenestene, dvs prestetjenesten i forsvaret, fengslene, studentprestene, helseprestene m.v. Disse tjenestene er ulikt organisert og reiser derfor forskjellige utfordringer. Samtidig er det et grunnleggende fellestrekk at det handler om prestetjeneste utenom ordinær menighetstjeneste.

Det er særlig tre aktuelle saker som gjør det nødvendig å se de ulike spesialprestetjenestene i sammenheng nå. Det første er henvendelsen fra Forsvaret om

tilsynsordning for feltprester, det andre er det kommende kurset «Spesialprest i et livssynsåpent samfunn», mens det tredje er Stortingsmeldingen om en helhetlig tros- og livssynspolitik.

Preses har etablert en kontakt med Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) om oppfølging av fengselsprester.

Dette sakspapiret gir en oppdatering på hva som har skjedd og skjer i de ulike spesialprestetjenestene i Bispemøtet, og ønsker å legge opp til en samtale omkring:

- Ressurser og tilsyn
- Kompetanseutvikling
- Relasjon mellom spesialprester og menighetsprester, institusjon og menighet
- Forståelsen av prestetjenesten i offentlige institusjoner i samfunn og politikk

Som vedlegg til saken ligger kursbeskrivelse til «Spesialprest i et livssynsåpent samfunn» og deler av Prop. 130 L.

Formålet med denne saken er at biskopene gis anledning til å samtale om spesialprestene som en helhet, drøfte muligheten for å videreutvikle tilsynet for denne gruppen, samt å se på hvordan denne tjenesten forstås i Stortingsmeldingen.

Vedtak

Bispemøtet har samtalt om prestetjeneste i offentlige institusjoner, og ber om at saken utvikles på bakgrunn av de innspill som fremkom i møtet og fremmes til behandling i et senere møte. Bispemøtet vil i den sammenheng følge opp sak BM 5/17 angående helseprester. Bispemøtet kommer tilbake til spørsmålet om tilsynsordning for prester i Forsvaret.

[Lagre]

46/19 Høringssak - Nye regler for Mellomkirkelig råd

Kirkerådet har sendt på høring forslag til nye regler for Mellomkirkelig råd. Høringsfristen er satt til 1. november 2019. Bispedømmerådene og Bispemøtet er høringsinstanser. Vedlagt ligger utkast til høringsuttalelse fra Bispemøtet.

Vedtak

Høringsuttalelsen ferdigstilles på bakgrunn av de synspunkter som fremkom i møtet.

[Lagre]

47/19 Tro, håp og forfølgelse

I 2014 utga NOAS rapporten *Tro, håp og forfølgelse* om behandlingen av konvertitter i norsk utlendingsforvaltning og rettsvesen. Rapporten medførte ikke ønskede resultater, og ble også fra kirkelig hold bedømt som mangelfull, og det ble derfor tatt initiativ til å utgi en fullstendig revidert utgave av rapporten kalt *Tro, håp og forfølgelse II – Har kristne konvertitter fra Iran behov for beskyttelse? Ny, utvidet og oppdatert rapport*. Bispemøtet ble med i arbeidsgruppa sammen med NOAS, Stefanusalliansen, Norges kristne råd og

Mellomkirkelig råd, og biskop emeritus Tor B. Jørgensen ble oppnevnt av Bispemøtet. Rapporten ble presentert på en større konferanse høsten 2017.

Arbeidsgruppa har søkt å følge utviklingen på saksfeltet, og å påvirke det politiske miljøet. Rapporten har vært et viktig dokument i saker som er kommet opp i retten. Hvordan regjeringen vil følge opp saken er fortsatt uklart, og det er derfor fortsatt behov for å øke trykk på dette saksfeltet. Det er ønskelig at BM gjennom THF-prosjektet følger saken videre, i denne omgang frem til den politiske avklaringen har funnet sted.

Vedtak

Bispemøtet bifaller at prosjektgruppen fortsetter, og ber biskop emeritus Tor B. Jørgensen fortsatt være Bispemøtets representant i gruppen. Det er særlig viktig å dokumentere forskjeller i rettspraksis.

Bispemøtet ber Regjeringen oppfylle Granavolden-erklæringen med hensyn til:

- en fornyet gjennomgang av klageordningen på utlendingsfeltet.
- å sikre at det avholdes nemndmøter i UNE med personlig oppmøte og at det gis mulighet for å føre vitner under nemndmøter i asylsaker der vurderingstema er troverdigheten ved en konvertering.
- å vurdere praksis i klagesaker som knytter seg til forfølgelse på grunn av religion.

[Lagre]